

[Thestrup.]

menneske skal have i nettoindkomst, og bestemme investeringernes retning og størrelse.

Mit parti tror ikke på statens evne til at lede det økonomiske liv i samfundet; vi ser hellere de enkelte mennesker have et større råderum, og vi tror bl. a. navnlig ikke på statens evne til at lede samfundets investeringer, således at de bliver tilstrækkelige og rigtige.

Jeg har hidtil opfattet den højtærede finansminister som en af de mest typiske — og jeg må måske tilføje: en af de dygtigste — repræsentanter for denne socialistiske statsopfattelse, og det er i forening med den politik, den højtærede finansminister har ført, grunden til, at mit parti mener, at den højtærede finansminister ikke er den finansminister, vi trænger til i den nuværende situation. Men får man ikke den finansminister, man ønsker, så må man søge at påvirke den finansminister, man får, i den retning, man ønsker fulgt.

Jeg vil da begynde med to ting: den størrelse, hvorpå statsbudgettet efterhånden er nået op, og spørgsmålet om overskuddet på statsbudgettet.

Statsbudgettets tendens til at vokse har jeg tidligere gjort opmærksom på. At det vokser, fordi pengeværdien forringes og som følge af befolkningens vækst og samfundsforholdenes ændringer, kan der ikke siges noget til, med at staten under sin virksomhed inddrager flere og flere områder, der ikke nødvendigvis skal drives eller dirigeres af staten — og udvider de allerede inddragne — ser mit parti på med den største modvilje. Forholdet er jo det, at vi i de sidste år har fundet frem til en hel del besparelser, der havde den egen- skab, at der i virkeligheden ikke gik noget i stykker for nogen ved, at de blev gennemført. Den højtærede finansminister har selv i en række tilfælde taget initiativet hertil, finansudvalget har i en række tilfælde foreslået besparelser, og finansministeren har stedse — det må jeg erkende — været velvillig og ladet undersøge de ting, der blev foreslået sparet. Men det er, som om hver gang der findes en besparelse, så dukker der i stedet en ny udgift op. Nogle steder er det, fordi en ny virksomhed ind- drages under staten, andre steder udvides

eksisterende. Den højtærede minister for offentlige arbejder inddrager under statsbanerne nye bilruter, der går udmærket godt under privat ledelse; den højtærede socialminister foreslår en udvidelse af mødrehjælpens institutioner, der vil blive meget kostbar, og oprettelse af et socialforskningsinstitut, der heller ikke vil blive helt billigt. Og for at nævne en ting, der forekommer mig at være meget ejendommelig, vil jeg nævne, at den højtærede minister for Grønland for nylig foreslog, at vi skulle sende en del psykologer til Grønland, for at de kunne udsperge befolkningen om dens stilling til spørgsmålene ægteskab, kriminalitet o. s. v. Jeg tror, at den højtærede finansminister kommer til at være endnu mere kritisk over for sine kollegers forslag, end han hidtil har været, og vi må i finansudvalget være endnu mere forsigtige, end vi hidtil har været. Forholdet er nemlig det, at passer vi ikke på, mens det endnu er tid, at holde igen med de udgifter, der ikke er absolut nødvendige, så kommer der en dag, hvor vi må indføre besparelser, der vil slå noget i stykker for nogen, så bliver en dag kravet om, at der skal skæres dybere, selv om det gør ondt, uafviseligt.

Jeg har også tidligere omtalt det andet spørgsmål: overbalanceringen af statsbudgettet. Jeg vil endnu en gang fremhæve den betragtning, at skatterne i virkeligheden kun er bestemt til finansiering af statens driftsudgifter og måske til nød til statens egen bygge- og anlægsvirksomhed, men at det næppe ligger inden for skattebegrebets grænser, at man også skulle kunne bruge det opkrævede skattebeløb til at låne ud, f. eks. til privat byggeri. Den højtærede finansminister og jeg havde en diskussion om disse forhold under sidste års finanslovdebat, hvor den højtærede finansminister var utilfreds med, at jeg kaldte overbalanceringen for en „similiopsparing“. Mere end selve betegnelsen similiopsparing er det dog spørgsmålet om farerne ved overbalanceringen, der har interesse. Overbalanceringen rummer den fare, at den bliver en fristelse for en regering, der ønsker at lade staten tage flere og flere opgaver på sig, til at være mindre kritisk dermed, end den ville være, hvis den skulle ud at skaffe pengene ved lån. Når der er penge i kassen — for at sige det